

AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ
OFICIUL FITOSANITAR CONSTANTA
Str. Celulozei nr.3 bis
Tel.0787605492

PRIMĂRIA ORAȘULUI NĂVODARI	
INTRARE	Nr. 56074
IESIRE	
Ziua 30	luna 05
Anul 2024	

ANEXA 6

Către
Primarii/ Societati
Nr. 1425/28.05 / 2024

BULETIN DE AVERTIZARE
Nr. 7

Pentru prevenirea și combaterea organismelor daunatoare, la cartof și legume : *Leptinotarsa decemlineata*, *Trialeurodes vaporariorum* (musculita albă de sera), *Liriomyza trifolii* (musca miniera a solanaceelor), *Tripsul* comun

Gândacul din Colorado *Leptinotarsa decemlineata*

Originea gândacului din Colorado

Gândacul din Colorado provine din America de Nord, specie descoperită pentru prima dată în anul 1824, în podișurile înalte din Colorado. În această perioadă, gândacul din Colorado era întâlnit destul de rar, pe diferite plantații de cartof sălbatic precum *Solanum demissum*, *Solanum rostratum* sau *Solanum carolinense*.

După ce se adaptează culturilor de cartof cultivate în anii 1845 - 1850, începe răspândirea speciei pe suprafețe din ce în ce mai mari, astfel că în anul 1876 este descoperit pentru prima dată în Europa, mai exact în Germania, în portul Bremen, ajuns aici prin importurile de cartofi din America.

Deși de fiecare dată focarele au fost lichidate, răspândirea gândacului din Colorado a cunoscut o perioadă de creștere după Primul Război Mondial și se instalează definitiv în Europa în anul 1920. În prezent, el este răspândit în America de Nord, câteva țări din America de Sud, Nordul Africii și în toată Europa.

În România, gândacul din Colorado a fost întâlnit pentru prima dată în anul 1952, în comuna Săpânța în Maramureș, apoi în 1955 în Banat, iar din anul 1956 a început să se extindă treptat către zonele de vest și apoi în toată țara, continuând să facă pagube mari la culturile de cartof și legume solanacee (roșii, cartofi, vinete).

În România, gândacul din Colorado are 1-2 generații pe an, iar în anii calduși poate ajunge și până la 3 generații. Aceste două generații apar în lunile mai-iunie și în lunile iulie-august.

Gândacul din Colorado adult învețează în sol, iar în funcție de tipul solului și de umiditate, poate ajunge la o adâncime mai mare sau mai mică. Spre exemplu, în solurile umede, acesta intră până la 10-20 cm adâncime, iar în solurile nisipoase și uscate, poate ajunge până la 1 m. perioada în care se retrage începe cu a doua jumătate a lunii septembrie și se termină la sfârșitul lunii octombrie.

Dacă nu sunt ținuți sub control, gândacii din Colorado pot provoca pagube mari culturilor de cartofi, tomate sau vinete. Deși există unele metode naturale pentru combaterea lor, despre care puteți auzi din

diverse surse, precum plasarea plantelor de hrean, coriandru sau a găbenelelor printre cartofi, stropirea lor cu infuzie de găbenele și ceai de muștar sălbatic sau chiar metode mecanice (adunarea și strângerea manuală a insectelor), acestea nu sunt la fel de eficiente precum insecticidele. În plus, metodele naturale de combatere a acestor insecte dăunătoare pot fi aplicate doar la suprafețe mici și au o eficiență redusă.

Aplicarea insecticidelor are cea mai largă utilizare în combaterea acestui dăunător. Avantajele folosirii insecticidelor sunt următoarele:

- o eficiență ridicată, chiar și atunci când larvele sunt într-o perioadă avansată de dezvoltare
- pot fi aplicate pe suprafețe mari, într-un timp scurt, protejând cultura pe durată mai lungă de timp

Se recomandă efectuarea tratamentelor fitosanitare cu produsele :

1. Karate zeon 0,2 l / ha sau
2. Kaiso sorbie 5 EG 0,15 l/ha sau

Alte produse pentru protecția plantelor omologate, pentru a fi utilizate pe teritoriul României.

Măsuri alternative de combatere : mecanice, fizice, biologice

Metode durabile : biologice, fizice, mecanice și alte metode nechimice trebuie preferate metodelor chimice , dacă acestea asigură un control corespunzător a organismelor dăunătoare.

Alte recomandări:

Verificați, cu mare atenție, recomandările cu privire la compatibilitatea produselor, atunci când intenționați să aplicați amestecuri de produse de protecția plantelor!

Luati măsurile ce se impun pentru protecția mediului înconjurător!

Trialeurodes vaporariorum -musculita albă de sera

Culturile legumicole sunt atacate în general de 2 specii:

- Trialeurodes vaporariorum, denumită și musculita albă de sera, un dăunător caracteristic culturilor crescute în sere și în solarii.
- Bemisia tabaci, denumită musculita cartofului dulce, dar care creează pagube mari și la celelalte culturi legumicole.

Pagubele mari sunt provocate prin hranire, din cauza populațiilor numeroase și prin faptul că sunt vectori de transmitere a unor virusuri deosebit de periculoase (TYLCV la tomate). Acest dăunător produce pagube însemnate fiind o insectă polifagă, ceea ce înseamnă că atacă orice specie din familiile: Leguminoase, Solanaceae, Curcubitaceae, Labiatee, Malvaceae, Cruciferae, Rosaceae, dar și plante ornamentale.

Se recomandă efectuarea tratamentelor fitosanitare cu produsele :

1. Mospilan 20 SP 0,25 kg/ha sau
2. Mavrik 2 F 0,04% sau 0,4 l/ha în 1000 l apă sau

Alte produse pentru protecția plantelor omologate, pentru a fi utilizate pe teritoriul României.

Măsuri alternative de combatere : mecanice, fizice, biologice

Metode durabile : biologice, fizice, mecanice și alte metode nechimice trebuie preferate metodelor chimice , dacă acestea asigură un control corespunzător a organismelor dăunătoare.

Alte recomandări:

Verificați, cu mare atenție, recomandările cu privire la compatibilitatea produselor, atunci când intenționați să aplicați amestecuri de produse de protecția plantelor!

Luati măsurile ce se impun pentru protecția mediului înconjurător!

Liriomyza trifolii – musca miniera

Musca miniera este originara din America de Nord. In tara noastra a fost identificata prima data in 1981 in spatii protejate, fiind un daunator specific serelor si solarilor. **Apare frecvent la culturile de tomate si vinete.**

Descriere. Adultul este o musca mica, de 1,3-2,3 mm lungime, de culoare neagra cenusie. Femela este mai mare decat masculul. Musca prezinta scutului si perii ventrali de culoare galbena. Ouale sunt foarte mici, de culoare cenusie. Larva este apoda, de aproximativ 3 mm, la inceput transparenta, apoi galben-portocalie.

Musca miniera devine activa cand temperaturile sunt pozitive si continua sa se inmulteasca pana la venirea toamnei. Acest daunator dezvolta 6-8 generatii pe an, in conditii si iermeaza ca pupa in stratul superficial al solului. Adultii sunt activi dimineata, la 24 de ore de la aparitie realizand copulatia si depunerea pontei. **Femela perforeaza frunza pentru a se hrani sau a depune panta, ajungand sa depuna pana la 600 de oua in cele 15-30 de zile de viata.** Dupa eclozare, larvele se hrnesc cu tesutul frunzei.

De obicei, in sere apare o suprapunere a generatiilor, putandu-se intalni indivizi de toate varstele.

Dezvoltarea unei generatii dureaza 15-20 de zile.

Se recomanda efectuarea tratamentelor fitosanitare cu produse omologate :

1. Laser 240 SC	0,05 %	sau
2. Alverde	1 l/ha	sau

Alte produse pentru protectia plantelor omologate, pentru a fi utilizate pe teritoriul Romaniei.

Masuri alternative de combatere : mecanice, fizice, biologice

Metode durabile : biologice, fizice, mecanice si alte metode nechimice trebuie preferate metodelor chimice , **daca acestea asigura un control corespunzator a organismelor daunatoare.**

Alte recomandari:

Verificati, cu mare atentie, recomandarile cu privire la compatibilitatea produselor, atunci cand intentionati sa aplicati amestecuri de produse de protectia plantelor!

Luati masurile ce se impun pentru protectia mediului inconjurator!

Respectati cu strictete normele de lucru cu produsele de protectie a plantelor (pesticide), normele de protectie si securitate a muncii, de protectie a albinelor si animalelor in conformitate cu:

Legea nr. 383/2013 a apiculturii, cu modificarile si completarile ulterioare si Ordinul Comun nr.127/1991 al ACA din Romania ,Ordinul Comun nr.45/1991 al Ministerului Agriculturii si Alimentatiei, 15b/3404/1991 al Dep pentru Administratie Locala si 1786/TB/1991 al Ministerului Transporturilor, precum si cu Protocolul de colaborare nr.328432/2015, incheiat cu ROMAPIS (privind implementarea legislatiei in vederea protectiei familiilor de albine, impotriva intoxicatiilor cu produse pentru protectia plantelor;

Respectati prevederile Ordinului ministrului agriculturii si dezvoltarii rurale nr.297/2017 privind aprobarea Codului de bune practici pentru utilizarea in siguranta a produselor de protectia plantelor. Respectati obligatiile ce va revin conform Ordinului ministrului agriculturii si dezvoltarii rurale, al ministrului mediului, apelor si padurilor si al presedintelui Autoritatii Nationale Sanitare Veterinare si pentru Siguranta

Respectati obligatiile ce va revin conform Ordinului ministrului agriculturii si dezvoltarii rurale, al ministrului mediului, apelor si padurilor si al presedintelui Autoritatii Nationale Sanitare Veterinare si pentru Siguranta Alimentelor nr. 352/636/54/2015 pentru aprobarea normelor privind econditionalitatea in cadrul schemelor si masurilor de sprijin pentru fermieri in Romania, cu modificarile ulterioare.

Avand in vedere implementarea cerintelor legale in materie de gestionare referitor la „ Introducerea pe piata a produselor de protectia plantelor (SMR 10) , agricultorii, care prin activitatea lor depoziteaza, manipuleaza si utilizeaza produse de protectia plantelor au urmatoarele obligatii:

1. Sa utilizeze numai ppp (produse de protectia plantelor) omologate de Comisia Nationala de Omologare A Produselor de Protectia Plantelor, care se gasesc in baza de date PEST-EXPERT, existenta pe site-ul MADR <http://www.madr.ro> sau fitosanitar : [html-https://aloe.anfd.ro](http://aloe-https://aloe.anfd.ro) ;

2. Sa intocmeasca Registrul cu evidenta tratamentelor fitosanitare;

3. Sa pastreze facturile, avizele, bonurile de casa, ale produselor de protectia plantelor achizitionate;

4. Sa utilizeze ppp in scopul pentru care au fost omologate numai in conformitate cu instructiunile de utilizare, inscrie pe ambalaj: doza/ha, pe to, cultura, agentul de daunare si respectare momentului aplicarii;

5. Produsele de prot. Plantelor clasificate cxa „ Foarte toxice (T+) și Toxice (T), vor fi utilizate numai de persoanele juridice care dețin autorizație emisa de Oficiul Fitosanitar Județean din raza teritoriala în care aceștia își desfășoară activitatea ;
6. Sa nu aplice tratamente cu PPP în zonele de protecția a resurselor de apa, în zonele de protecția sanitara și ecologica, precum și în alte zone protejate stabilite în condițiile legii (parcelele din zona de protecție au o fasie inierbata de 1-3 m, în funcție de inclinatia terenului)
7. Sa respecte condițiile de depozitare, manipulare și utilizare a PPP în exploatațiile agricole, conform Ghidului de bune practici de ut. si depozitare a PPP, elaborat de Autoritatea Naționala Fitosanitara;
8. Ambalajele din carton, provenite de la PPP se vor plia, cele din material plastic se vor clati obligatoriu de 3 ori, cu folosirea apei rezultate în urma clatirii, în rezervorul mașinii de tratat ;
Tratamentele fitosanitare efectuate se inregistreaza obligatoriu în Registrul de evidenta a tratamentelor cu PPP.
9. Ambalajele se vor depozita, pana la predarea acestora la distribuitorul de PPP sau se pot preda în campania „ Scapa de ambalaje- www.aiprom.ro ;
10. Sa pastreze o perioada de cel puțin 3 ani, documentele de evidenta a PPP utilizate în exploataie, precum și nRegistrul de evidenta a tratamentelor fitosanitare.

UTILIZATI INTOTDEAUNA NUMAI PRODUSE DE PROTECTIA PLANTELOR DOAR IN SCOPUL PENTRU CARE ACESTEA AU FOST OMOLOGATE SI NUMAI IN CONFORMITATE CU INSTRUCIUNILE LOR DE UTILIZARE.

VA RUGAM SA AFISATI BULETINUL DE PROGNOZA SI AVERTIZARE LA LOC VIZIBIL PENTRU INFORMAREA TUTUROR CELOR INTERESATI.

Coordonator
Birsu, Onoriu

Responsabil prognoza și avertizare
Pavel Marian